

Magdalena Kreis i Natalia Romaszkan

Skrzydła, które mogą zmienić świat

Scenariusz warsztatów edukacyjno-artystycznych dla dzieci w wieku od 8 do 13 lat. Czas trwania: 2 godziny. Przygotowanie: 3D, czyli Dizajn Dla Dzieci.

Cele warsztatów:

Pokazanie dzieciom, że artyści i projektanci mają moc sprawczą wobec naszej codzienności. Poprzez akcje artystyczne i projekty, które realizują, mogą kierować uwagę ludzi na istotne problemy dotyczące rzeczywistości, a także inicjować zmiany. Ważne jest, by dzieci zastanowiły się nad tym, co chciałyby zmienić w swoim otoczeniu, na co się nie zgadzają, co je drażni i co im nie pasuje. Warto poruszyć również kwestię manifestowania, parad, marszów – rozmaitych sposobów na wyrażanie społecznego niezadowolenia lub aprobaty. Zazwyczaj tego typu akcjom towarzyszą transparenty i hasła. A gdyby tak manifestować skrzydłami?

Podczas warsztatu zostaną wykorzystane papierowe materiały śmieciowe – nieaktualne plakaty, ulotki, gazety. Ten sposób pracy jest wyjątkowo tani i łatwy do zrealizowania również w domu – codziennie produkujemy śmieci, kupujemy gazety, dostajemy ulotki. Wystarczy je tylko zbierać i po jakimś czasie można stworzyć z nich coś niesamowitego. Oto jedna z propozycji.

Materiały:

- kartony o wymiarach 100 cm x 70 cm (grubość około 1,5 mm, by dzieci samodzielnie mogły wyciąć kształt skrzydeł);
- nożyczki;
- klej w sztyfcie;
- kolorowe, nieaktualne gazety, plakaty, ulotki;
- czarna gumka o szerokości około 2 cm (80 cm na osobę);
- zszywacz;
- czarne markery.

Przebieg warsztatów:

I Część teoretyczna

Pracę zaczynamy od rozmowy, której temat został wskazany w celach warsztatów. Kwestie świadomości, wyobraźni i wrażliwości w odniesieniu do otaczającej nas rzeczywistości są tutaj bardzo istotne. Zastanawiamy się również, czym jest manifestacja. Pytamy o to, czy dzieci mogą manifestować? Jeśli tak – jak mają to robić, jeśli nie – dlaczego nie mogą? Wstęp jest również dobrym momentem na omówienie prac artystów-aktywistów.

II Część praktyczna

Na całej powierzchni kartonu rysujemy skrzydła. Każde dziecko robi to samodzielnie, projektując kształt skrzydeł według własnego uznania. Proponujemy, by dzieci wzięły do obu rąk po jednym markerze i narysowały oburącz symetryczne skrzydła. Muszą to być jednak skrzydła połączone na środku (nie dwa osobne). W tym miejscu będziemy przyczepiać gumkę umożliwiającą założenie skrzydeł na plecy. Wycinamy skrzydła, a następnie ozdabiamy ich powierzchnię, dbając o to, by elementy, które wycinamy lub wydzieramy z makulatury czy ze śmieci, miały związek z hasłem, które nasze skrzydła będą manifestować. Każde dziecko ustala własną strategię manifestacyjną dla swoich skrzydeł. Obklejone z dwóch stron skrzydła opisujemy jednym słowem lub zdaniem, będącym naszym hasłem do zmanifestowania – żądaniem, prośbą, rozkazem. Napis musi być widoczny i dobrze rozplanowany, ponieważ skrzydła robimy nie tylko dla siebie – przede wszystkim tworzymy je dla tych, do których nasz postulat ma trafić. Są rodzajem komunikatu, wyrazem naszych myśli. Kiedy już skończymy je ozdabiać, przyszywamy (zszywaczem) gumki do środkowej części skrzydeł. Robimy to w taki sposób, by gumki ułożyły się jak szelki plecaka; by każde dziecko mogło założyć swoje skrzydła. Po zakończonej pracy wszyscy uczestnicy warsztatów sprzątają przestrzeń warsztatową. Można też pomyśleć o wspólnym przemarszu po okolicy i pokazaniu światu swoich skrzydeł.

Inne:

Podczas rozmowy rozpoczynającej warsztaty należy zachęcić dzieci, żeby zastanowiły się nad tym, co chciałyby pokazać na swoich skrzydłach, jaką ideę chciałyby zmanifestować. Mogą to być zwyczajne i zabawne żądania dotyczące dłuższych wakacji lub większej ilości zabawek, ale można też podsunąć im nieco poważniejsze problemy, jak np. kwestie ekologiczne lub społeczne.

Przykładem działań o charakterze społecznym może być Modraszek Kolektyw związany z krakowskim Zakrzówkiem. Cecylia Malik była jedną z założycielek ruchu występującego przeciwko zabudowie zielonego terenu. Zabudowa mogła sprawić, że wyginąłby wyjątkowy okaz błękitnego modraszka (motyl). Dokumentację działań obrońców Zakrzówka można było zobaczyć podczas wystawy Cecylii Malik Rezerwat Miasto zrealizowanej w krakowskiej Galerii Bunkier Sztuki. Warsztaty zostały przeprowadzone przy okazji tej wystawy w ramach Małego Klubu Bunkra Sztuki.

Pomoce dydaktyczne:

<http://www.cecylialalik.pl/modraszek/m-opis.html>

<http://modraszekkolektyw.blogspot.com>

<http://bunkier.art.pl/?wystawy=cecylia-malik-rezerwat-miasto>

<http://www.kordegarda.org/artykuly/100824.html>